

Tradiční jachta může plout od ostrova k ostrovu, může kotvit v panenských zátokách či přistát v malých a zapadlých přístavech

Foto: Zdeněk Kukal, CK Geotour

Do jeskyně i na horu

Každý nemá rád vyhlášené chorvatské pláže, kde je víc lidí, než by si člověk přál. Někdo dává přednost troše adrenalinu.

JANA VLKOVÁ, ZDENĚK KUKAL

Dobrym dopravním prostředkem i útočištěm pro různá adrenalinová povyrazení na chorvatském pobřeží je jachta, která může kotvit v panenských zátokách a přistát i v zapadlých přístavech. Na takové lodi jsme se plavili i my. Na její horní palubu se dala naskládat kola a kajaky. Nic z toho jsme ale ke svému prvnímu výsadbku do jeskyň nepotřebovali

Průvodce nás upozornil, že vítr by to mohl zhatit. Ale měli jsme štěstí. Svitilo i sluníčko, které je nezbytné k tomu, aby se jeskyně pěkně vybarvila. Začali jsme Modrou jeskyní, která leží na ostrově Biševo. Chorvaté si nádhernou jeskyni zároveň hlídají a zároveň do ní lákají návštěvníky, ale vystoupit ze člnu a zaplavat si ve vodě se běžně nepovoluje. Návštěvu jsme stihli ve správný čas - dopoledne.

Kdybych dávala při fyzice po-

zor, možná bych uměla nádhernou modrou barvu vody vysvětlit, takhle mi nezbylo než obdivně vzdychat. Světlo sem proniká jen skrz masu vody pod hladinou a na hladině i klenbě jeskyně vytváří cosi nepopsatelného - je to víc než kých.

Přelavili jsme se k Zelené jeskyni na ostrově Ravnik. Ta slibovala jiné dobrodružství. Nechali jsme se poučit, že za války se její vnitřní prostor používal pro „parkování“ menších válečných lodí. Jeskyně má velkolepý portál, ačkoli se zdá, že si to tu k válečným účelům i trochu upravili trhavinami, všechno to pryč vyhlodala mořská voda.

Jeskyně vypadá, že je blízoučko, a skutečně není nijak daleko. Voda je příjemná, hladina klidná, a kdybych byla vynechala průvodcovu poutavě vyprávění o ponorkách, nemusela bych teď zahánět představy o tom, co je asi na dně pode mnou.

Kajakem na „soukromý“ ostrov

Další večer jsme dorazili na ostrov Hvar. Tam jsme chytili soutěživou náladu, jejímž výsledkem byl rozpad části osádky lodi na dvě skupiny. Vodomilové se chytili mořských kajaků a vzniklo družstvo, které chtělo závodit s cyklisty, rozhodnutými překonat trasu ze Staré

ho Gradu do Hvaru přes nejvyšší vrchol ostrova. Trasa, kterou si zvolili kajakáři, vedla kolem mysu Pelagrin a mezi Paklenými ostrovy.

„Spolehejte sami na sebe,“ upozorňoval je průvodce, „lod jede svou trasou a rozhodně vám nemůže dělat podpůrné plavidlo.“

Ve chvíli, kdy byli všichni připraveni, odfrčeli tak rychle, jako by měli lodě na motor. „Za takhle krásného počasí to není žádný sport, ale kontemplativní vyjíždka,“ komentoval to náš průvodce.

Paklené ostrovy, kam se vydali,

lze považovat za „obyčejná“ rekreační místa s plážemi a jachetními kotvišti, i když stále osídlení tu není. Daleko atraktivnější jsou ale ty nejmenší a nejpanenštější. Kajakářům se jeden takový podařilo najít. Skvostnost koupele nespočívala ani v krásě pláže, ani v čistotě a kvalitě vody, ale v pocitu, že ten ostrov byl jenom jejich. Samota v divoké přírodě totiž začíná být dosti nedostatkovým zbožím.

Kolem kolem Hvaru

Cyklistickou sekcí čekalo sice jenom něco kolem 50 km, zato však v náročném terénu. Stari Grad projždíme vcelku rychle, láká nás spíš svěží a divoká jarní příroda v kopcích nad městem. Těšíme se na vůni levandule, jež je přímo symbolickou rostlinou tohoto ostrova a jejíž vůně tu vládne od jara do léta.

Projždíme rázovité, syrové kamenné visky tonoucí v májové zeleni a obklopené tisíci květů, i těch pro nás neznámých. Nad osadou Svirče opouštíme silnici a vydáváme se po makadamu „do hory“. Převýšení je značné, vřdyť vrch svatého Nikoly má víc než 600 metrů nad mořem - a to „nad mořem“ tady platí doslova, protože jsme vyjeli z nuly. Poslední známkou civil-

zace je domorodec s traktůrkem, který na nás divoce gestikuluje, kam ze se to jako sápe. Cyklistům, zvláště těm sportovněji nebo přírodněji zaměřeným, tady ještě nepřivykli. Poslední metry k vrcholu zdoláme po svých. A pak úžasná hřebenovka s dalekými, dech beroucími výhledy na obě strany - k pevnině i k otevřenému moři a Itálii. Opojení z výhledů i divoké přírody zažíváme snad všichni. Do nohou náš slehají ocásky kvetoucího rozmarýnu a všude jsou omamné vonící keře macchie a další, které ani nedokážeme pojmenovat.

Na konci výletu si uvědomíme další výhodu, kterou skýtá naše loď jako plovoucí základna: závěr prosně musí být vždy z kopce - a dnes si euforizující sjezd opravdu náležitě užíváme. Po setkání na lodi nám kajakáři velkorýse navrhnou remízu; minuta sem nebo tam není tak důležitá, i cyklisté takhle mohou mít radost z úspěchu. Posezení v lodním salonu nad „panákem“ orachovice (na účet cyklistů, my byli první) nám skýtá jedinečné prostředí k diskusím o tom, zda je ostrov krásnější z vody nebo z kopce.

V jednom však máme jasno: příště na chorvatské ostrovy pojedeme zase v květnu.

■ VÝLET

Česká poušť leží na Třeboňsku

IVANA MUDROVÁ

Výjimečná přírodní památka Slepíčí vršek se rozkládá na ploše zhruba 1,8 hektaru severně od obce Lužnice. K této opravdové písečné duně vede neznáčená polní cesta od místního tábořiště, hned za mostem přes řeku. Zdejší kouzelný „ostrůvek“ vátých písků dosud zůstává ve stínu svého sice menšího, ale známějšího „bratříčka“ - chráněné lokality rozprostírající se u obce Vlčkov. S trochou nadšázky se pro tyto neobyčejné přírodní rezervace vžil lidové pojmenování „jihočeská poušť“.

Písečný přesyp Slepíčí vršek má charakteristickou pískomilnou floru i faunu a vznikl pravděpodobně již v závěru doby ledové. Byl vytvořen navátím jemného písku z náplavů řeky Lužnice. Odborníci soudí, že v počátcích býval porostlý řídkým lesem a teprve později získal nynější podobu převážně odkryté duny s většími plochami volných písků a rozptýlených dřevin.

Ochránci zachraňují duny

Tuto neobyčejnou přírodní lokalitu však v moderní době neblaze ovlivnilo pronikání okolních zemědělských kultur. V důsledku toho došlo zejména po druhé světové válce k nežádoucím téměř souvislému zalesnění tohoto jedinečného území. Nakonec hrozilo, že působením civilizace písečná duna zanikne. Naštěstí byly koncem sedmdesátých let 20. století učiněny významné kroky pro ochranu Slepíčího vršku.

Ochránci přírody i nyní průběžně odstraňují přibývající humus a náletové dřeviny. Větší ochranné zásahy zde byly provedeny v roce 1997 ve spolupráci s americkými dobrovolníky z organizace Putney Student Travel.

Nyní je zde umístěna infotabule, z níž se zájemci dozvědí podrobnosti o vzniku lokality a o pískomilné flóře i fauně.

Autorka shrnula 120 tipů k netradičním výletům v knížce Kam značky nevedou I. a II. (Nakladatelství Lidové noviny)

Luštěte nové Killer SUDOKU

Killer SUDOKU pro začátečníky

27			10		11	2	21		
7						18			
7		12		11	7		18		
10		16			5			10	
		9		23		7			
12	17	13				11		9	
			11	8		17			
15	12				5			10	
		10			15	9			

Killer SUDOKU pro středně pokročilé

13	20	12				10		16	
					7	3		6	13
13		9	6	36	14				
20						17			
						13		5	
7		9				14		16	
17				24				20	
22			10		7	9			
		11		6					

Řešení úloh z minulého týdne:

7	9	5	1	2	6	8	3	4
4	1	8	5	7	3	9	6	2
6	3	2	4	9	8	5	7	1
9	4	7	2	6	1	3	5	8
1	8	6	3	5	7	4	2	9
2	5	3	9	8	4	6	1	7
3	6	9	8	1	2	7	4	5
8	7	1	6	4	5	2	9	3
5	2	4	7	3	9	1	8	6

Killer SUDOKU pro začátečníky

1	8	3	4	9	6	7	2	5
2	4	7	5	3	1	6	9	8
6	9	5	8	7	2	3	1	4
3	5	6	9	8	4	1	7	2
9	7	8	2	1	5	4	6	3
4	2	1	7	6	3	5	8	9
5	6	4	1	2	9	8	3	7
8	1	9	3	4	7	2	5	6
7	3	2	6	5	8	9	4	1

Killer SUDOKU pro středně pokročilé

Jak luštit Killer SUDOKU

Podobně jako u běžného sudoku musíte vyplnit všechna políčka tak, aby každý řádek, každý sloupec a každý čtverec o 3 x 3 políčkách obsahoval všechna čísla od jedné do devíti. Navíc: součet čísel, která jste vepsali do polí ohraničených přerušovanou čarou, musí odpovídat číslu v levém horním rohu příslušného pole.

Hodně štěstí při luštění!

Další rebusy killer sudoku najdete na adrese: www.su-doku.net

Řešení všech úloh najdete za týden v Lidových novinách